

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	6142 Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	6142
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Клименко Юлія Олександрівна, Ветрова Наталія Володимирівна, Аврамченко Світлана Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.09.2021 р. – 29.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38095>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38764>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ під час дистанційного онлайн-візиту та вивчення матеріалів ВСО, нормативних документів, матеріалів сайту Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" (ДВНЗ "УжНУ") встановлено, що освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти "Психологія" за спеціальністю 053 Психологія, успішно функціонує у ДВНЗ "УжНУ" та відповідно до своєї мети спрямована на підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця, здатного інтегруватися у світовий науково-освітній простір; готового до самостійної наукової, організаційної та практичної діяльності в галузі теоретичної, прикладної та практичної психології, а також викладацької діяльності у ЗВО. Освітньо-професійна програма «Психологія» відповідає всім критеріям оцінювання якості вищої освіти та чинному законодавству. ОП є актуальною, враховує інтереси залучених стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, регіональний контекст та орієнтована на вимоги сучасного ринку праці. Результати акредитаційної експертизи дають підстави стверджувати, що ОП та освітня діяльність ДВНЗ "УжНУ" відповідають усім Критеріям акредитації з рекомендаціями, які можуть бути відкориговані впродовж короткого проміжку часу. Інформація, яку викладено у відомостях про самооцінювання, є публічною, прозорою та висвітлена на веб-ресурсах ДВНЗ "УжНУ". У ЕГ склались виключно позитивні враження від ДВНЗ "УжНУ", його здобувачів, НПП та адміністративного персоналу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Програма є унікальною для даного регіону, в якому є попит на фахівців з психології в міграційній службі, у системі МВС, реабілітаційних центрах тощо. Позитивні практики: - активне залучення зовнішніх стейкхолдерів до реалізації освітнього процесу; - функціонування в університеті Центру кар'єри; - преміювання НПП за публікаційну активність, фінансове заохочення найкращих працівників відповідно до рейтингу університету та відшкодування витрат на публікації в Scopus та Web of Science Core Collection.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендації: 1. Посилити роботу щодо визнання результатів навчання в неформальній освіті. 2. Оновити «Положення про підвищення кваліфікації та стажування НПП» відповідно до постанови Кабінету Міністрів №800 від 21 серпня 2019 р. 4. Активізувати студентів-магістрів щодо участі в програмах академічної мобільності та стажуванні. Слабкою стороною є дублювання поодиноких ПРН з стандарту першого (бакалаврського) рівня. Рекомендуємо передбачити в даній ОП вивчення ОК, що забезпечують ПРН з стандарту першого (бакалаврського) рівня, лише для тих здобувачів, які вступили на ОП з інших спеціальностей. Слабкою стороною також можна вважати те, що сайт бібліотеки містить покликання, які не мають змістового наповнення. Рекомендуємо доопрацювати сайт бібліотеки.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП "Психологія" другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 053 "Психологія" має узагальнену та чітко сформульовану мету, яка передбачає підготовку "висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця, здатного до самостійної наукової, організаційної та практичної діяльності в галузі теоретичної, прикладної та практичної психології, а також викладацької роботи у вищих навчальних закладах" <https://bit.ly/3uGa9Wr>. Дана мета корелює з положеннями Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ "УжНУ" на 2015-2025 р.р. (<https://bit.ly/3A4REfC>), що розкриває основні напрями і чинники трансформації УжНУ як класичного традиційного університету в дослідницько-інноваційний вищий навчальний заклад. В документі місія ДВНЗ "УжНУ" визначається концептуальними положеннями, серед яких: "основними видами діяльності Університету є наукова та освітня діяльність на основі нових нетрадиційних технологій і принципів управління, що забезпечують багаторазове підвищення ефективності та якості педагогічної праці та навчальної роботи студентів"; "дослідницько-інноваційний університет реалізує широкий спектр освітніх послуг, затребованих профільними ринками"; "ефективна діяльність дослідницько-інноваційного університету забезпечується

стратегічним партнерством з регіональними державними структурами, представниками великого, середнього і малого бізнесу, провідними вищими навчальними закладами України та сусідніх країн Вишеградської групи, в тому числі в рамках Міжнародного консорціуму університетів" та ін. (див. п.1.2 Концепції). ОПП узгоджується із стратегічними напрямками діяльності УжНУ як дослідницько-інноваційного університету, серед яких є створення системи інноваційної освіти та елітної підготовки фахівців; формування та реалізація в університеті повного інноваційного циклу в науковій і освітній діяльності. Мета ОПП також корелює з концептуальним визначенням моделі інноваційного розвитку УжНУ, яка передбачає розвиток системи інноваційної освіти та наукових досліджень за рахунок випереджальної підготовки елітних спеціалістів, які відповідають вимогам суспільства, сучасних кваліфікаційних вимог і компетентностей. Дана ОПП розроблена у відповідності до Пріоритету 2. Концепції інноваційного розвитку <https://bit.ly/3A4REfC>, який містить принцип випереджальної освіти й елітності освітніх програм і технологій. Відповідно, ОП побудована на компетентнісній основі, є гнучкою, особистісно-орієнтованою за структурою. Здобувач, який навчається за ОПП, має можливість формувати власну індивідуальну траєкторію в напрямках кримінальної психології, юридичної психології, психології адиктивної поведінки, що робить цю програму унікальною. В цілому, Концепція інноваційного розвитку УжНУ забезпечує можливість подальшого удосконалення ОП. Під час відеозустрічі ЕГ з гарантом був підтверджений намір додати напрям реабілітаційної психології для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 053 Психологія.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Вивчення ЕГ матеріалів Відомостей СО, а також оприлюднених на сайті закладу та наданих додатково за запитом ЕГ документів, аналіз комунікації з різними фокус-групами дають змогу стверджувати, що зміст ОПП, її цілі, ПРН, окремі ОК та зміст ОК визначаються із урахуванням позицій та пропозицій стейкхолдерів. В Університеті розроблене та затверджене Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (протокол Вченої ради №161/01.04 від 03.03.2020 <https://bit.ly/3AbHeuH>), в якому зазначено, що ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім цілей (мети) і програмних результатів навчання. Для прикладу: перегляд ОП здійснено у 2019 році (протокол засідання Вченої ради № 7 від 25.06.2019 р., <https://bit.ly/3mryrQw>), у 2020 році було внесено зміни на підставі рішення Вченої ради (Протокол №6 від 17.09.2020 <https://bit.ly/3mryrQw>), та у 2021 році (протокол засідання Вченої ради № 3 від 18.03.2021 <https://bit.ly/3a9NoSQ>). Перегляд ОПП "Психологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувалось на засіданні кафедри психології факультету суспільних наук у 2019 році (витяг з протоколу № 10 від 7.05.2019 р. <https://bit.ly/3moWNdy>), де обговорювалось рішення засідання Робочої групи з модернізації ОП (протокол засідання Робочої групи №1 від 06.05.2019). За результатами обговорень ОП робочою групою та стейкхолдерами були внесені зміни до ОП відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю "Психологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №564 від 24.04.2019). Наступний перегляд ОП відбувся на засіданні кафедри психології (витяг з протоколу №6 від 29.12.2020. <https://bit.ly/2WNd1Ve>), де обговорювались результати засідання Робочої групи (протокол №2, від 15.12.2020), яка відбувалась за участі здобувачів освіти, роботодавців, НПП кафедри. Були підтримані пропозиції внести зміни до проекту ОП, а саме: доповнити програмні результати навчання, а саме ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 15, ПР 16, ПР 17; доповнити спеціальні (фахові) компетентності, а саме СК12, СК13, СК14, СК15. 21.01.2021 р. відбулося третє засідання Робочої групи (Протокол №3), на якому були висунуті пропозиції включити до циклу професійної підготовки обов'язових навчальних дисциплін ОК 5; до циклу загальної підготовки дисциплін вільного вибору студента ВБ 1.1, ВБ1.1.1, ВБ1.1.2 та ВБ1.2, ВБ1.2.1, ВБ1.2.2; до циклу професійної підготовки дисциплін вільного вибору студента - "Психологію стресостійкості", "Психологію реклами", "Основи наукової комунікації", "Психологію професійної кар'єри". Порівняльний аналіз двох ОПП (за 2020 та 2021 рр. - <https://bit.ly/3mryrQw> і <https://bit.ly/3a9NoSQ>) та інтерв'ювання фокус-групи здобувачів, випускників та академічного персоналу підтверджують достовірність викладених у документах відомостей. Упродовж онлайн-комунікації здобувачі засвідчили, що Університет періодично організовує анкетування, до якого входять питання щодо удосконалення освітнього процесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

За інформацією, отриманою під час зустрічі експертів зі стейкхолдерами (здобувачами, випускниками, роботодавцями), дана ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий й регіональний контекст. Закарпаття традиційно вважається регіоном підвищеної міграційної активності. Закарпатська область має державний кордон з Румунією, Угорщиною, Словаччиною, Польщею. Україна в цілому та Закарпатська область зокрема є територією призначення та транзиту для осіб, які потребують міжнародного захисту, а також мігрантів, які бажають в'їхати до ЄС. Окремо стоїть проблема прибуття до країн ЄС та суміжних з ними держав осіб, які потребують захисту із країн охоплених військовими діями (Афганістан, Ірак, Сирія, Сомалі тощо). Переживаючи значні труднощі, стаючи жертвами професійних торговців людьми, зазначені особи прибувають до України у стані крайнього психологічного стресу і потребують невідкладної професійної допомоги. Успішна інтеграція мігрантів також має чимало труднощів. Особливо це стосується жінок та дітей, і особливо в силу звичаїв країн їх походження. Безліч правових питань, нестабільні житлові умови, мовний бар'єр, психологічні складнощі, почуття самотності через відокремленість від родини, обмежені можливості в освіті та працевлаштуванні. Потребує уваги проблема упередженості, стереотипів та нетерпимості, що є однією з головних перешкод на шляху інтеграції біженців в українське суспільство. Наразі на обліку Головного управління ДМС у Закарпатській області перебуває 2 729

іммігрантів, які постійно проживають в Україні та 2668 іноземних громадян, які мають посвідки на тимчасове проживання. Враховуючи вказану кількість іноземних громадян, переважно з країн Азії та Африки, виникає проблема відносин працівників ГУ ДМС із зазначеною категорією осіб, а саме їх готовність та позитивна установка до прийняття психології, поглядів іншої людини, її індивідуальних відмінностей, у тому числі за ознаками раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, мови, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану. Для ефективного виконання працівниками ГУ ДМС покладених на них завдань є необхідність у залученні психолога, бажано з практичним досвідом роботи. Про вимоги та рекомендації щодо необхідності залучення психолога зазначається у діючих Правилах розгляду заяв та оформлення документів, необхідних для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту (Наказ МВС України від 07.09.2011 № 649 <https://bit.ly/2YISrLO>). ОПП "Психологія" повністю враховує вище описаний регіональний контекст в частині як обов'язкових (ОК5, ОК6), так і вибіркового компонента (ВБ1.1, ВБ1.1.1, ВБ1.1.2, ВБ1.2, ВБ1.3, ВБ1.3.1, ВБ1.3.2, ВБ1.4, ВБ1.4.1, ВБ1.5, ВБ1.5.1, ВБ1.6, ВБ1.6.1). До звіту ЕГ прикріплено розширений опис цього підкритерія.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати, передбачені ОПП "Психологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія", відповідають Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" (наказ МОН України №564 від 24.04.2019 р.). Дана ОПП містить ПР1-ПР11, що є аналогічні ПР, визначені у Стандарті для другого (магістерського) рівня (ПР1-ПР9, ПР12-ПР13). Разом з тим, ПР12, ПР13 - аналогічні ПР, визначені у Стандарті для першого (бакалаврського) рівня (ПР7, ПР9) та вже є представленими в ОП першого (бакалаврського) рівня <https://bit.ly/3FlW1qw> (ПР7, ПР9). ПР14-ПР17 були введені у 2020 році (витяг з протоколу засідання кафедри психології №6 від 29.12.2020. <https://bit.ly/2WNd1Ve>), чітко відображають специфіку підготовки фахівців за даною ОП та визначені в рамках атономії ЗВО з урахуванням цілей ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Унікальність ОПП "Психологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти в ДВНЗ "УжНУ" обумовлюється специфікою західноукраїнського регіону, який вважається регіоном підвищеної міграційної активності та формує специфічні не тільки галузеві, а й регіональні запити. Університетом налагоджена чітка систематична співпраця у різноманітних форматах зі стейкхолдерами з різних установ та організацій <https://bit.ly/3oBQ3Mg> , іноземними ЗВО <https://bit.ly/3a9N3hx> , що дає змогу удосконалювати ОПП співвідносно зі змінами актуальних запитів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Як вже зазначалось в описі критерію 1.2, в ДВНЗ "УжНУ" розроблене та затверджене Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (протокол Вченої ради №161/01.04 від 03.03.2020 <https://bit.ly/3AbNeuH>) в якому визначено, що ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім цілей (мети) і програмних результатів навчання (п.3.3.9). Разом з тим, ОПП "Психологія" у 2020 р. (витяг з протоколу засідання кафедри психології №6 від 29.12.2020. <https://bit.ly/2WNd1Ve>) мала уточнення щодо ПРН. Аналіз показав, що зміни, які відбулись, були обґрунтовані та сприяли покращенню ОПП. У зв'язку з вище зазначеним, ЕГ рекомендує уточнити Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм. Слабкою стороною можна вважати введення в ОПП програмних результатів, які передбачені стандартом для першого (бакалаврського) рівня (див. критерій 1.4). Рекомендуємо передбачити в даній ОП вивчення ОК, що забезпечують ПРН з стандарту першого (бакалаврського) рівня, лише для тих здобувачів, які вступили на ОП з інших спеціальностей.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зміст та мета ОПП логічно вписуються у загальну Концепцію інноваційного розвитку ДВНЗ "УжНУ" на 2015-2025 р.р., сприяючи їх послідовній реалізації. Програма має специфічний галузевий фокус, обумовлений регіональним контекстом. Вона періодично оновлюється згідно із потребами та пропозиціями внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Її мета, сформульовані загальні, спеціальні компетентності та програмні результати навчання корелюють з відповідними компетентностями та ПР, визначеними Стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг навчального навантаження - 90 кредитів ЄКТС, що відповідає обсягу освітньо-професійної програми магістра на основі ступеня бакалавра з а Стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність 053 "Психологія" (Наказ МОН України № 564 від 24.04.2019) <https://bit.ly/3o4Isvz> . На забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом вищої освіти спрямовано 74,4 % обсягу освітньої програми (67 кредитів ЄКТС). На вибіркові компоненти спрямовано 23 кредити ЄКТС (25,6 % обсягу ОП).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти взаємопов'язані та мають чітку логіку навчання та викладання (2.1. Перелік компонент ОП). Обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання, що відображає "2.Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП": ПР1 (ОК1-ОК14); ПР2 (ОК2, ОК5-ОК10, ОК12-ОК14); ПР3 (ОК2, ОК6-ОК10, ОК12-ОК14); ПР4 (ОК2, ОК6-ОК8, ОК10, ОК12-ОК14); ПР5 (ОК2, ОК5, ОК6, ОК8, ОК10, ОК12-ОК14); ПР6 (ОК2, ОК4, ОК10, ОК12-ОК14); ПР7 (ОК5, ОК8-ОК14); ПР8 (ОК2, ОК6, ОК10, ОК12-ОК14); ПР9 (ОК2-ОК4, ОК6, ОК7, ОК10-ОК14); ПР10 (ОК1-ОК4, ОК6-ОК14); ПР11 (ОК2, ОК4-ОК14); ПР12 (ОК6-ОК10, ОК12-ОК14); ПР13 (ОК4-ОК8, ОК10-ОК14); ПР14 (ОК2, ОК3, ОК6, ОК10, ОК12-ОК14); ПР15 (ОК2, ОК5, ОК6, ОК10, ОК12-ОК14); ПР16 (ОК3, ОК6, ОК10, ОК12-ОК14); ПР17 (ОК2, ОК4-ОК8, ОК10, ОК12-ОК14). Зауважимо, що ОК12 "Переддипломна практика", ОК13 "Атестаційний екзамен", ОК14 "Захист кваліфікаційної роботи магістра" забезпечуються, у відповідності до Матриці, всіма ПР (ПР1-ПР17). Таке рішення робочої групи можна пояснити тим, що ОК12-ОК14 є підсумковими у підготовці магістра психології. ПР дисциплін обов'язкових компонент (ОК1- ОК14) в цілому корелюють із загальними компетентностями (ЗК1-ЗК10) та спеціальними (СК1-СК15). Разом з тим, ОК1 "Іноземна мова за професійним спрямуванням" не містить в 1.Матриці ЗК10 (здатність спілкуватися іноземною мовою), що ЕГ вважає технічною помилкою. Аналіз також показав, що Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП необґрунтовано забезпечує ОК11 (Педагогічна практика) "здатністю спілкуватися іноземною мовою" (ЗК10).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП у повній мірі відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія, що засвідчує аналіз навчального плану <https://bit.ly/3VnF4tu> та робочих програм обов'язкових <https://bit.ly/3mzyoSS> та вибіркових компонент ОПП <https://bit.ly/3oCfyNj> . Зокрема, предметну область спеціальності 053 Психологія відображають такі освітні компоненти: ОК2 Інноваційні тренінгові технології; ОК3 Психологія злочинного світу; ОК5 Психологічне забезпечення професійної діяльності в звичайних та екстремальних умовах; ОК6 Психологія організації; ОК7 Психологія та педагогіка вищої школи; ОК8 Методика та організація наукових досліджень; ОК9 Теоретико-методологічні проблемив психології; дисципліни професійної підготовки за вибором здобувача (ВБ1.1 Психологія адиктивної поведінки; ВБ1.1.1 Профілактика та корекція відхилень у поведінці; ВБ1.1.2 Кримінальна патопсихологія; ВБ1.2 Психологія професійного спілкування; ВБ1.3 Психологія суїцидальної поведінки; ВБ1.3.1 Психологія кризового реагування; ВБ1.3.2 Психологія стресостійкості; ВБ1.4 Методи сугестивних технік; ВБ1.4.1 Методи психологічного впливу; 1.4.2 Психологія реклами; ВБ1.5 Психологія масової поведінки; ВБ1.5.1 Психологічні особливості комунікації натовпу; ВБ1.5.2 Основи наукової комунікації; ВБ1.6 Психологічний супровід в юридичній психології; ВБ1.6.1 Професійна психологія в правоохоронних органах; ВБ1.6.2 Психологія професійної кар'єри). Всі вищезгадані ОК відображають психологію як самостійну галузь знань з орієнтацією на юридичну психологію, кримінальну психологію, психологію адиктивної поведінки. У Відомостях про самооцінювання ОПП (Таблиця 3. Матриця відповідності) надано повну інформацію щодо забезпечення кожного програмного результату навчання обов'язковими освітніми компонентами та відповідними до кожного ОК методами навчання, формами та методами оцінювання. Зміст ОПП забезпечується необхідним матеріально-технічним забезпеченням (МТЗ) та силабусами (див. Відомості про самооцінювання, Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП). З Таблиці 1.

зрозуміло, що кожен ОК забезпечений персональним комп'ютером, ноутбуком, мультимедійним проектором; програмним забезпеченням – пакетом Microsoft Office, додатком GOOGLE MEET, особистою електронною поштою. Здобувачі мають доступ до інформаційних технологій та засобів онлайн навчання, у тому числі до системи електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальну освітню траєкторію в ЗВО визначає Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ "УжНУ" <https://bit.ly/3AgzAiJ>. Зокрема, в п.б.4.2 (Індивідуальний план) відмічено, що індивідуальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем дисциплін в обсязі, що становлять не менше 25% обсягу кредитів ЄКТС, визначених для відповідної освітньої програми (за даною ОПП навчальний план дозволяє сформувавши 25,6%). Порядок вибору наданий в п.б.4.4., де передбачений вибір спеціалізованого блоку дисциплін; вибір з переліку дисциплін фахового або соціогуманітарного спрямування; вибір із обов'язкових дисциплін НП іншої освітньої програми того ж рівня освіти; вибір однієї дисципліни із переліку вибіркового блоку дисциплін або блоку спеціалізованих дисциплін НП іншої ОП того ж рівня вищої освіти; вибір із дисциплін НП іншої освітньої програми іншого рівня вищої освіти (за погодження з керівником підрозділу, на якому реалізується ОП з навчального плану якої обрана дисципліна); вибір із каталогу вибіркового блоку дисциплін університету, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами соціальних навичок (soft skills); вибір навчальних дисциплін в іншому закладі освіти в рамках реалізації права здобувачів на академічну мобільність. Під час зустрічі зі здобувачами першого та другого курсу ЕГ було підтверджено, що реєстрація на вивчення вибіркового блоку дисциплін здійснюється у приймальній комісії УжНУ під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання. Склад груп уточнюється впродовж перших двох тижнів теоретичного навчання. Здобувачі даної ОПП мають можливість проконсультуватись із НПП та академнаставником щодо вибраного курсу. Необхідна інформація щодо дисциплін вибіркового блоку компоненти оприлюднена на сайті ЗВО (перелік та силабуси): загальноуніверситетський каталог вибіркового блоку навчальних дисциплін <https://bit.ly/3DmT9Id>; анотації вибіркового блоку дисциплін 2021-2022 <https://bit.ly/2YmZ151>. ЕГ ознайомила з Індивідуальними навчальними планами <https://bit.ly/3mswKlN> студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання (Якобчук Д.В., Йовбак А.Ю., Галянт О.В.). В планах відображені такі вибіркові компоненти: "Психологія суїцидальної поведінки", "Методи психологічного впливу", "Психологія масової поведінки", "Психологічний супровід в юридичній діяльності".

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальний план, розроблений на її основі, передбачають педагогічну практику (ОК11) та переддипломну практику (ОК12). Педагогічна практика <https://bit.ly/3BkC8xo> (2 семестр, 3 кредити) має за мету забезпечення особистісної готовності студентів до викладацької діяльності та передбачає наступні компетентності та програмні результати навчання для подальшої професійної діяльності: ЗК1-ЗК7, ЗК9, ЗК10; СК1-СК10, СК12-СК15; ПР1, ПР7, ПР9-ПР11, ПР13. Переддипломна практика <https://bit.ly/3FrbQMk> на удосконалення професійних вмінь та навичок на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково-дослідною роботою психолога у відповідних установах та організаціях (ЗК1-ЗК10; СК1-СК10, СК13, СК14; ПР1-ПР17). Педагогічна та переддипломна практики проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає напрямку підготовки студентів та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми практики. Здобувачі можуть самостійно з дозволу керівника практики та за погодженням завідувача кафедрою підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його як базу практики. З базами практик університет завчасно укладає договори на проведення практики. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може охоплювати період конкретного виду практики або діяти протягом 5 років. ЕГ були надані для ознайомлення Розпорядження на направлення для проходження педагогічної та переддипломної практик студентів денної та заочної форм навчання <https://bit.ly/3DiXkVm> (2018-2020 р.р.), розроблені відповідно до навчальних планів та робочих навчальних планів <https://bit.ly/3aKLZRq>. Документи засвідчують, що здобувачі педагогічну практику проходять виключно в ДВНЗ "УжНУ", на факультеті суспільних наук (кафедра психології). В березні 2021 року для здобувачів денної та заочної форм навчання педагогічна практика проводилась дистанційно. Наведемо приклад баз переддипломної практики у травні 2021 року: Філія державної установи "Центр пробації" в Закарпатській обл., Головне управління національної поліції в Закарпатській обл., Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №2 смт. Ратне; Ужгородська спеціалізована ЗОШ І-ІІІ ст. № 2, Олександрійський ЗЗСО І-ІІІ ст. Хустської міської ради, ВСП "Виноградівський фаховий коледж МДУ", Комунальна установа "Інклюзивно-ресурсний центр №1" Ужгородської міської ради, КЗВО "Ужгородський інститут культури і мистецтв" Закарпатської обласної ради, НВК "Гармонія" м.Ужгород та ін. На сайті ЗВО є інформація про бази педагогічної та переддипломної практик (договори про співпрацю) <https://bit.ly/3DiaIZP>. ЕГ ознайомила з робочою програмою педагогічної практики <https://bit.ly/3mtdlDo> та звітами здобувачів про її проходження (Федишин Ю.Я., Савко О.В.), а також звітами, відгуками керівників практики <https://bit.ly/3Vx2MUd>. Звіти керівників містять якісний аналіз практичної підготовки здобувачів та рекомендації на покращення організації педагогічної практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття соціальних навичок (soft skills) сприяють наступні обов'язкові освітні компоненти: ОК2, ОК4, ОК6. Серед вибіркового ОК можна виділити: ВБ1.2, ВБ1.3.1, ВБ1.3.2, ВБ1.4.1, ВБ1.5, ВБ1.5.1, ВБ1.5.2, ВБ1.6.2. Вони сприяють формуванню навичок командної роботи (напр. ОК2, ОК6, ВБ1.2), здатності працювати в кризових ситуаціях (напр. ОК5, ОК6, ВБ1.3.1), організаційні навички (ОК6). Серед вибіркового компоненту ОПП також є ВБ1.2.1, ВБ1.2.2 (дисципліни за вибором із загальноуніверситетського каталогу <https://bit.ly/3DmT9Id>), спрямовані для набуття та розвитку навичок soft skills.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП 2021 року повністю враховує вимоги Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 “Психологія” за другим (магістерським) рівнем <https://bit.ly/304IsVz> (наказ МОН України 24.04.2019 р. №564). Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В усіх освітніх компонентах навчального плану денної форми навчання дотримано вимог до обсягу часу, відведеного на самостійне опрацювання дисциплін та на аудиторні заняття (п. 6 Положення про організацію освітнього процесу) <https://bit.ly/3AgzAiJ>. Кількість годин аудиторних занять у розрізі навчальних дисциплін, згідно з Положенням (п.6.2.5), має становити (у відсотках до загального обсягу навчального часу) для денної форми здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти - від 33 до 40 відсотків. Аналіз навчального плану ОПП (денна форма навчання) показав, що кількість аудиторних занять як в обов'язкових, так і вибіркового ОК відповідає діапазону (від 33 до 40 відсотків), визначеному в Положенні про організацію освітнього процесу. Для прикладу: ОК1 - 33,33%; ОК2 - 37,78%, ОК4 - 37,78%; ОК7 - 34,29%, ВБ1.1 - 40%, ВБ1.6 - 40%. Обсяг компонентів ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Здобувачі 2 курсу даної ОПП під час відеоконференції повідомили ЕГ, що в другому семестрі проходили опитування, в якому серед 30 питань, були питання, що стосуються аудиторного навантаження студентів. На думку цієї фокус-групи баланс аудиторних занять та самостійної роботи збережений, студенти не відчують себе перевантаженими.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильною стороною є значний перелік баз практик, про що свідчать договори про співпрацю. Під час спілкування зі стейкхолдерами ЕГ відмітила, що практична підготовка за даною ОПП дійсно відображає сучасні підходи у наданні психологічної допомоги та враховує регіональний контекст. Потужною базою практики (зі слів як здобувачів, так і НПП) є КНП «Закарпатський обласний медичний центр психічного здоров'я та медицини залежностей» Закарпатської обласної ради. Варто також відмітити, що ОП в частині обов'язкових ОК та в більшості вибіркового ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендуємо уточнити “Матрицю відповідності програмних компетентностей освітньої програми” з тим, щоб більш чітко та реалістично визначити загальні компетентності та спеціальні (фахові) компетентності до кожного ОК програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОНП є орієнтованим на сучасні тенденції розвитку галузі. В ОПП "Психологія" сплановані дві практики (педагогічна та переддипломна), що значно посилює практичну підготовку здобувача та підвищує його конкурентоспроможність на ринку праці. Переддипломна практика підтримується широкою базою практик, що постійно розширюється. З огляду на те, що дана ОНП за Критерієм 2 потребує вдосконалення та містить несуттєві огріхи, технічні помилки, а також враховуючи її сильні сторони та позитивні практики, експертна група підтримує рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ», що розміщені на сайті навчального закладу та зазначені у відомостях про самооцінювання, описують прийом на навчання вступників 2021 р. Правила є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Прийом на навчання за ОП здійснювався на базі ОС «Бакалавр», «Магістр», ОКР «Спеціаліст» на місця державного замовлення та за кошти юридичних/фізичних осіб. Вступними випробуваннями, що передбачені правилами прийому у 2021 році, були: фахове вступне випробування, ЄВІ з іноземної мови. Правила прийому до ДВНЗ "УжНУ" відображено за покликанням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>. Під час бесіди зі здобувачами освіти був підтверджений факт чіткого розуміння правил прийому на навчання. На підставі аналізу вебсайту ЗВО, ЕГ констатує, що на ньому розміщена вся необхідна інформація щодо вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти за ОП «Психологія».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з умовами прийому, на ОП вступити можуть особи, які мають здобутий ступінь бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста). Для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 053 «Психологія» вступники повинні скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови (ЄВІ) та фахове вступне випробування з психології, за покликанням наведена Програма фахового випробування з психології (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6239>), розміщена у вільному доступі на вебсайті університету у розділі «Інфоцентр. Фахові вступні випробування». Якщо вступник має диплом освітнього ступеня магістр або ОКР спеціаліст, то можна вступити до магістратури за кошти фізичних та юридичних осіб без складання ЄВІ з елементами ЗНО, але скласти вступні іспити на базі університету. Проаналізувавши програму, експертна група зазначає, що вона повною мірою враховує особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Університет має чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Ці правила регулюються наступними документами: Положенням про академічну мобільність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>) та Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>). Положення регламентує діяльність ЗВО щодо організації академічної мобільності студентів і встановлює загальний порядок організації програми академічної мобільності студентів на території України і за кордоном та передбачає участь студентів у навчальному процесі ЗВО (в Україні або за кордоном), проходження практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін. Під час аналізу експертною групою відомостей самооцінювання, а також інформації яка міститься на офіційному сайті, встановлено, що ця інформація міститься у вільному доступі на вебсайті університету, всі учасники освітнього процесу мають до неї доступ. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів вищої освіти, експертна група переконалась, що здобувачі поінформовані про правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також під час академічної мобільності, але випадків визнання результатів навчання наразі не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розроблено Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Визнаються результати навчання, здобуті у неформальній освіті для дисциплін, що починають викладатися з другого семестру і обсяг яких, як правило не перевищує 10 % загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми, на якій навчається здобувач. Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою. Для розгляду зазначеного питання магістрант подає заяву разом із сертифікатом, що підтверджує факт і результати навчання. На даній ОП не було випадків звернення здобувачів освіти з проханнями про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Але за аналізом бесіди зі здобувачами підтверджено те, що вони ознайомлені з такою можливістю.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті. Нормативно-правовими документами визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність досвіду академічної мобільності для здобувачів ОП; відсутність досвіду здобуття неформальної освіти. Рекомендації: налагодити співпрацю з вітчизняними та закордонними університетами щодо запровадження програм академічної мобільності здобувачів; популяризувати неформальну освіту для здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами експертної оцінки визначено, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Встановлено, що освітній процес за ОП передбачає використання науково-педагогічними працівниками різних форм і методів викладання відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (Розділ 8)). Освітній процес на ОП реалізується у формах передбачених навчальним планом (лекції, практичні заняття, семінарські, самостійна робота, виробничі і переддипломна практики, кваліфікаційна магістерська робота. ОК представлені у робочих програмах навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35515>). Освітній процес передбачає поєднання навчальних занять із практичною підготовкою, самостійною роботою та контрольними заходами. Під час лекційних, практичних занять використовуються традиційні та інноваційні методи викладання (навчальні дискусії, метод проблемного навчання, метод проєктного навчання, кейс-метод, мозковий штурм, рольові ігри, коучинг, фасилітація, тренінги тощо), що було підтверджено під час інтерв'ю зі здобувачами. Методи навчання та викладання, що використовуються на ОП, відповідають принципам академічної свободи, сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання за ОП. Для досягнення ПРН встановлено наявність і достатність для освітніх компонент ОП матеріально-технічного, а також інформаційного забезпечення університету. Для організації змішаного навчання та використання технологій дистанційного навчання в університеті функціонує платформа Moodle на якій розміщено методичне забезпечення освітніх компонентів. У період карантинних обмежень навчання

проводиться в дистанційному форматі. Навчання та викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу з урахуванням інтересів і потреб здобувачів, що було підтверджено на онлайн-зустрічах. Результати анонімного анкетування магістрантів засвідчують задоволеність формами й методами навчання та викладання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35652>). Реалізації студентоцентрованого підходу сприяють форми і методи навчання, серед яких переважають інтерактивні методи, де студенти мають можливість висловлювати власні думки, бачення проблеми та її вирішення, вступати у дискусії, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами освіти. Експертною групою з'ясовано, що форми навчання і викладання в межах ОП загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, можуть сприяти досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що інформацію щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також критерії оцінювання, їм повідомляються на першому занятті з кожної дисципліни або на настановчій конференції, яка проводиться перед початком кожного виду практики. Також ця інформація розміщена на вебсайті ДВНЗ «УжНУ» у розділі «Інфо-центр» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15072>) або на сторінці факультету суспільних наук (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fsusp>). Експертна група оцінила робочі програми ОК, де зазначено цілі, зміст та програмні результати навчання, а також критерії оцінювання в межах кожної дисципліни, які розміщені на вебсайті ДВНЗ «УжНУ» у розділі «Інфо-центр» у вільному для здобувачів доступі. Робочі програми в ЗВО переглядаються щороку, затверджуються протоколами засідань кафедри й науково-методичної комісії факультету суспільних наук. Процедура та періодичність перегляду прописана в Методичних рекомендаціях з розроблення робочих програм навчальних дисциплін. Практика розробки силабусів в університеті відсутня. Науково-педагогічні працівники приділяють значну увагу змістовому та якісному наповненню ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час інтерв'ювання зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками експертна група встановила, що в освітньому процесі використовуються результати досліджень викладачів та здобувачів вищої освіти, які можуть самостійно обирати теми для написання кваліфікаційної роботи, відповідно до власних дослідницьких потреб. Для поєднання навчання і досліджень до обов'язкових компонентів ОП було включено дисципліну «Методика та організація наукових досліджень». Здобувачі освіти долучаються до участі у наукових семінарах, круглих столах, науково-практичних конференціях. Так, 3.07.2021р. кафедра психології виступила співorganizатором міжнародної онлайн-конференції «Дитяча онкологія: вимоги та виклики сьогодення». Результати досліджень впроваджено у викладання ОК «Інноваційні тренінгові технології». Здобувачі вищої освіти публікують свої дослідницькі напрацювання у науковому збірнику факультету суспільних наук «Соціально-політичні студії» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34897>; у фахових журналах: («EUROPSKA VEDA» (Республіка Словаччина); «Теоретичні і прикладні проблеми психології» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля <https://bit.ly/3muDm32>; Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. У відповідь на запит ЗВО надав список публікацій здобувачів ОС «Магістр», у якому налічуються не тільки тези участі у конференціях, але й статті у співавторстві з викладачами кафедри. Зі слів директора бібліотеки М.М.Медведь, публікації студентів у науковому збірнику факультету суспільних наук «Соціально-політичні студії» перевіряються на плагіат. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми забезпечується участю здобувачів у роботі студентського наукового гуртка «Актуальні питання психології», який функціонує на кафедрі психології (керівник гуртка: канд. психол. наук, доц. Е.Т.Соломка). Співпраця здобувачів і наукових керівників реалізовується в межах підготовки кваліфікаційної магістерської роботи. Докази залученості здобувачів та їх науково-дослідної роботи були надані експертній групі (перелік спільних з НПП публікацій, затверджені теми кваліфікаційних магістерських робіт). Позитивною практикою є те, що в університеті функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-nauk_tov), яке всебічно сприяє науково-дослідній, винахідницькій та іншій творчій діяльності студентів, аспірантів та молодих вчених, а також проведення соціально-просвітніх заходів у місті Ужгород (Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «Ужгородський національний університет»: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/9199>). Отже, ЗВО забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертна група встановила, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), та Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Оновлення змісту навчальних дисциплін

відбувається періодично, перед початком навчального року, з урахуванням нових досягнень і практик у сфері психології. Це підтверджується інтерв'юванням зі стейкхолдерами, академічним персоналом. Наприклад, було вдосконалено зміст навчальних дисциплін «Методика викладання психологічних дисциплін у ВНЗ та педмайстерність», «Інноваційні тренінгові технології» та «Психологія та педагогіка вищої школи». Експертна група також відзначає, що наукові праці більшості викладачів не внесено до списку рекомендованої літератури робочих програм, що є недоліком.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що відповідно Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), стратегії інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>) у здобувачів є можливість брати участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Реалізацією стратегії міжнародної діяльності в УжНУ займається відділ міжнародних зв'язків (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations). Університет створює умови та пропонує програми академічної мобільності, стажування, для здобувачів, проте за даною ОП прикладів академічної мобільності серед здобувачів ще не було. Проте, експертна група відмітила, що здобувачі освіти (Т.Воротнюк, Н.Лало, Я.Машика, М.Матвійшин, О.Галєнт, Н.Шелельо, Н.Грицакович, О.Стегура, А.Чорней, Х.Мах) та доц. Л.М.Балецька брали участь у Міжнародній програмі «Спільна ініціатива з покращення якості життя дітей з онкозахворюваннями на Закарпатті, в Кошицькому та Пряшівському краї» 2019–2021 рр. (у рамках Програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна). Науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес на ОП беруть участь у міжнародних наукових конференціях, співпрацюють із закордонними ЗВО в межах угод про міжнародну співпрацю (Йоганнесбурзький університет, Південно-Африканська Республіка; Гуситський теологічний факультет Карлового університету Чеської республіки), публікують свої дослідницькі здобутки у закордонних наукових виданнях. Також експертною групою було з'ясовано, що викладачі кафедри (У.Михайлишин, В.Синишина, О.Смук, О.Шелевер) проходять стажування у закордонних ЗВО, що є позитивною практикою (<https://bit.ly/3Ddrkllk>). Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що мають вільний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science з можливістю перегляду необхідного для навчання матеріалу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи навчання і викладання є обґрунтованими, сприяють досягненню мети та ПРН. Викладачі використовують як традиційні, так й інноваційні методи та форми навчання. Проводиться анонімне анкетування щодо задоволеності здобувачів освітнім процесом, якістю викладання. Освітня програма базується на принципах студентоцентризму та автономії здобувачів як відповідальних учасників освітнього процесу. Забезпечується поєднання навчання і досліджень здобувачів шляхом проведення таких видів діяльності, як участь у засіданнях наукового гуртка кафедри, наукових конференціях, участь у міжнародних проєктах, написання публікацій. Відзначається інтернаціоналізація діяльності викладачів кафедри шляхом участі у закордонних стажуваннях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: відсутність досвіду участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Розглянути можливість запровадити силабуси для вибірковок ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 4. Здобувачам вищої освіти надається інформація про освітні компоненти: цілі, зміст, очікувані результати навчання, критерії оцінювання. Методи навчання та викладання відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. Викладачі оновлюють зміст ОК; поєднують традиційні та інноваційні форми навчання й викладання; покращують професійну майстерність шляхом участі у закордонних стажуваннях. Студенти залучаються до участі у міжнародних проєктах. Експертна група дійшла

висновку, що ОП за критерієм 4 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони є незначними та не впливають на підсумковий рівень критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/31357>), «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). В освітньому процесі використовуються такі види контролю: поточний, семестровий, атестація. Форма атестації визначається навчальним планом. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання визначаються у робочих програмах навчальних дисциплін. Позитивною практикою є те, що в робочих програмах наявні критерії оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що контрольні заходи та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, доводяться до їх відома в усній формі викладачами на першому занятті дисципліни. Водночас експертна група зазначає, що модульний контроль проводиться за рахунок лекційних годин, що є недоліком.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП відбувається відповідно до вимог стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня і передбачає публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи та атестаційний екзамен. Умови проведення атестації прописані у Положенні про організацію освітнього процесу ДВНЗ «Ужгородський національний університет», яке розміщено на вебсайті університету у розділі «Нормативні документи». Терміни проведення атестації визначено навчальним планом підготовки магістра. Вимоги до написання кваліфікаційної магістерської роботи окреслені у Положенні про дипломну роботу (дипломний проєкт), яке розміщено на вебсайті університету у розділі «Нормативні документи». Позитивною практикою є те, що кваліфікаційні магістерські роботи проходять процедуру перевірки на унікальність. Також завідувачка кафедри У.Михайлишин зорганізувала вебінари для здобувачів освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності при написанні магістерських робіт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) іспитів та заліків в ДВНЗ «УжНУ», у яких наведено опис процедури проведення контрольних заходів та особливостей системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, а також процедури повторної здачі та оскарження результатів. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів між екзаменаторами та здобувачами вищої освіти регулюється «Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та суперечок у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується застосуванням норм «Порядку оскарження (апеляції) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ», яке розміщено на вебсайті університету, у розділі «Нормативні документи». Порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів регулюється нормативним документом «Порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) у випадку незгоди здобувача з рішенням викладача щодо оцінювання. Під час інтерв'ю здобувачі підтвердили, що вони обізнані щодо процедур оскарження результатів проведення контрольних заходів і заявили, що прецедентів з цього приводу протягом навчання не було, конфлікт інтересів не виникав.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В «УжНУ» запроваджено політику і стандарти з питання дотримання академічної доброчесності, наявна внутрішня нормативна база, зокрема, Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>, Етичний кодекс ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896> та Положення про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>. Діяльність із популяризації академічної доброчесності імplementовано у внутрішню культуру якості і забезпечується Комісією з питань академічної доброчесності та етики, яка є незалежним колегіальним органом, що діє з метою забезпечення моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм, здійснення інформаційної роботи щодо популяризації принципів академічної доброчесності. Позитивним є те, що на факультеті суспільних наук створена комісія із запобігання академічного плагіату при виконанні кваліфікаційних робіт, голова комісії – заступник декана ФСН з навчальної роботи Д.М.Афанасьєв (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35642>). Така комісія функціонує і на кафедрі психології у складі У.Михайлишин, Л.Балецька, Н.Лало. Під час зустрічей експертів з академічним, адміністративним персоналом, гарантом ОП, було з'ясовано, що здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників систематично інформують про необхідність дотримання правил академічної доброчесності та професійної етики. Варто відзначити позитивну практику популяризації заходів щодо дотримання політики академічної доброчесності, а саме участь ЗВО у Проєкті «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/osvita-povinna-butispravzhnoyu-a-ne-imitovanoyu-perekonani.htm>) та Проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vebinar-akademichnadobrochesnist-zaporuka-yakisnoji-osviti.htm>). Здобувачів також інформують про необхідність дотримання правил академічної доброчесності під час проведення круглих столів, семінарів, вебінарів. Наприклад, 11 березня 2021 р. зав. кафедри У.Б.Михайлишин зорганізувала онлайн вебінар «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти», мета якого полягала в поширенні ідей, норм та цінностей академічної доброчесності серед студентства. Під час інтерв'ювання з академічним персоналом було з'ясовано, що кваліфікаційні роботи початково перевіряються на плагіат викладачами кафедри, а потім за допомогою програмного забезпечення Unicheck. За запитом були надані акти перевірки робіт. Під час зустрічі зі здобувачами вони продемонстрували обізнаність у правилах академічної доброчесності. Прецедентів щодо порушення принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти та академічного персоналу на ОП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У робочих програмах дисциплін описано процес оцінювання за кожним видом навчальних робіт; використання комп'ютерної системи Unicheck для перевірки рівня унікальності кваліфікаційних робіт; високий рівень інформування учасників освітнього процесу щодо питань академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Знайти можливість проведення модульного контролю навчальної дисципліни не за рахунок лекційних годин.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання на ОП є чіткими, зрозумілими, повідомляються студентам в усній формі викладачами на першому занятті дисципліни. Атестація здобувачів вищої освіти ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». Наявні правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Студенти ознайомлені з процедурою оскарження результатів. Академічна доброчесність є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО, належна увага приділяється популяризації, роз'ясненню її цінності до учасників освітнього процесу. Зазначені слабкі сторони не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На освітній програмі «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти задіяно 10 науково-педагогічних працівників, із них 70 % – жінки, 30 % – чоловіки. Їхня академічна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання: 90 % науково-педагогічних працівників, задіяних на ОП, мають наукові ступені та наукові звання, 100% – базову освіту, що відповідає освітньому компоненту, який вони викладають. Реалізацію ОП здійснюють 2 д. психол. н. (20 %), 1 д. пед. н. (10 %), 1 д. філос. н. (10 %), 4 к. психол. н. (40 %), 2 к. пед. н. (20 %), 1 к. мед. н. (10 %), 1 к. соц. н. (10 %). Усі науково-педагогічні працівники мають публікації у фахових виданнях. Термін видання публікацій – протягом останніх п'яти років – відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Викладачі Синишина В. М., Корольчук М. С., Михайлишин У. Б., Смуk О. Т. мають публікації в журналах, що входять до баз Scopus та WoS. Професійну кваліфікацію мають 40 % викладачів, задіяних на ОП. Викладач Смуk О. Т. є головою громадської організації «Асоціація соціальних працівників», членом ГО «Комітет медичної допомоги». Корольчук М. С. – офіційний опонент трьох дисертаційних досліджень. Шандор Ф. Ф. – керівник дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук. Шелевер О. В. має п'ятирічний стаж роботи практичним психологом загальноосвітнього навчального закладу. Здобувачі та випускники під час фокус-груп відмічають відповідність академічної та професійної компетентності викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентуються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (датований 2016 роком) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). Відповідність процедури вищезазначеному нормативному документу засвідчується інформацією, отриманою ЕГ від начальника відділу кадрів Фалач І. В. під час зустрічі та наданими гарантом на запит ЕГ витягами з протоколів засідань кафедри, протоколами засідання зборів трудового колективу факультету суспільних наук. Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад здійснюється відділом кадрів на сайті закладу, де представлено кваліфікаційні вимоги до кандидатів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies). Визначальним під час відкритого обговорення на кафедрі кандидатів є відповідність ліцензійним вимогам, наукові здобутки, напрацювання по кафедрі. Конкурс проводиться переважно для штатних співробітників. Зі слів першого проректора Сливки О. Г., при залученні до викладання на ОП зовнішніх сумісників кандидатура розглядається на рівні кафедри: враховується науковий рівень, видавнича активність. Заклад запрошує до співпраці фахівців з відомими іменами та визначними досягненнями. Про рівень професіоналізму викладачів на ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня освіти свідчать результати опитування здобувачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35652>), 94 % з яких відзначили високий рівень інноваційності навчання та його практичної орієнтованості (пит. 2.2), 97 % задоволені рівнем теоретичних знань та практичних умінь, отриманих під час навчання (пит. 2.1), 91 % задоволені запропонованими під час викладання освітніх компонентів формами та методами навчання (пит. 4.3.).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Кафедра психології співпрацює з широким колом роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zustrIch-studentIv-psihologIv-Iz-robotodavtsyami.htm>), зокрема – з управлінням кадрового забезпечення управління поліції (<http://surl.li/ajags>), обласним медичним центром психічного здоров'я та медицини залежностей, судом (<http://surl.li/ajagw>), центром пробації (<http://surl.li/ajafy>), міграційною службою, управлінням з питань громадянства, паспортизації, реєстрації та еміграції (<http://surl.li/ajagm>). Роботодавці активно залучені до організації та реалізації освітнього процесу на ОП «Психологія». Про це під час зустрічей засвідчили й здобувачі, і представники студентського самоврядування, адміністративний персонал, науково-педагогічні працівники й самі роботодавці, які задоволені тісною й тривалою співпрацею й відмічають важливість їхньої участі в розвитку ОП. Рекомендації роботодавців, які беруть участь у робочих засіданнях кафедри щодо якості освітньої програми, враховуються під час перегляду ОП. Вони надають бази практик для здобувачів даної ОП. Дані факти було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями, які схвально відгукуються про підготовку здобувачів на ОП. Студенти під час фокус-груп акцентують на важливості залучення до реалізації освітнього процесу роботодавців, адже це дає їм можливість обирати бази практики і, у подальшому, там же працевлаштовуватись. Роботодавці дають позитивну оцінку щодо розвитку в здобувачів фахових компетентностей, пов'язаних із психологічною діагностикою, психологічною корекцією (вміння розробляти корекційні програми по роботі з дітьми з особливими потребами), та наявність у них самостійності, креативності, гнучкості при виконанні навчальних завдань.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До проведення аудиторних занять на ОП «Психологія» залучаються професіонали-практики. На запит ЕГ гарантом надано план проведення аудиторних занять професіоналами-практиками. Освітній компонент «Психологія адиктивної поведінки» викладає психолог КНП «Закарпатський обласний медичний центр психічного здоров'я та медицини залежностей», канд. психол. наук Глаголич С. До викладання дисципліни «Психологічний супровід в юридичній діяльності» залучений працівник управління кадрового забезпечення ГУ Національної поліції у Закарпатській обл. Фізер В. Існує практика проведення гостьових лекцій, зокрема за окремими темами: начальником Центру пробації у Закарпатській області, полковником внутрішньої служби Муралем В. проведено лекцію на тему «Поняття та основні завдання пробації» (<http://surl.li/ajait>); працівником управління кадрового забезпечення ГУ Національної поліції у Закарпатській обл. Фізером В. проведено лекцію щодо ролі і місця служби психологічного забезпечення у загальній структурі органів і підрозділів Національної поліції України, структури сектору психологічного забезпечення СПЗ УКЗ ГУНП, особливості його взаємодії з фахівцями-психологами відокремлених органів та підрозділів Національної поліції України (<http://surl.li/ajags>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У закладі організована робота щодо сприяння професійному розвитку викладачів. Кожен науково-педагогічний та педагогічний працівник має можливість підвищувати свою майстерність шляхом участі у різноманітних сертифікатних програмах на освітніх веб-платформах. Під час зустрічі з сервісними структурними підрозділами начальник відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи Свеженцева О. І. повідомила, що відділ інформує науково-педагогічних працівників про міжнародні проекти у сфері ВО (зокрема, ERASMUS+), проводить роботу по залученню їх до участі в грантах. На базі Центру інформаційних технологій діють курси підвищення кваліфікації з комп'ютерної грамотності та ефективного використання ІТ. Працюють курси іноземної мови для викладачів університету, зокрема для тих, хто викладає для іноземців. Викладачі кафедри психології проходять міжнародні та вітчизняні стажування. На запит ЕГ отримала сертифікати про міжнародне стажування 50 % викладачів, що працюють на ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня освіти: Шелевер О. В., Смук О. Т., Михайлишин У. Б., Синишиної В. М., Балецької Л.М. Зі слів начальника навчальної частини Штимака А. Ю., здійснюється аналіз проведених відкритих навчальних занять, внаслідок чого науково-педагогічні працівники відвідують лекції досвідчених викладачів. Також було зазначено, що заходи сприяння професійному розвитку викладачів регулюються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). ЕГ встановила, що дане Положення затверджене в 2015 році і не враховує вимоги чинного Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Оцінка результативності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» з метою стимулювання та мотивації є складовою системи забезпечення якості університетської освіти. Під час зустрічі з керівництвом закладу ректором Смоланкою В. І. окреслено головний принцип в управлінні закладом: не карати гіршого, а стимулювати кращого. Виходячи з цього, з метою розвитку викладацької майстерності в університеті створена система мотивування науково-педагогічних працівників через процедури відзначення нагородами на різних рівнях (університету, міської ради, адміністрації області), рейтингування, що регулюється Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>). За результатами рейтингу 10 % науково-педагогічних працівників, що показали найкращий рейтинговий показник, упродовж наступного календарного року отримують 15-відсоткову надбавку до заробітної плати. Серед викладачів на ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня таку надбавку отримували Михайлишин У. Б., Шандор Ф. Ф. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/7792>). Стимулювання наукової діяльності здійснюється в тому числі оплатою публікацій у виданнях міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (Розпорядження про преміювання авторських колективів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23024>)). По кафедрі премійованою була Михайлишин У. Б. Представники академічного персоналу під час зустрічі зазначили про преміювання гарантів освітніх програм, що акредитуються, за умови успішного завершення акредитаційного процесу. Викладачка кафедри Михайлишин У. Б. неодноразово нагороджувалася почесними грамотами Закарпатської ОДА та ДВНЗ «УжНУ», Синишина В. М. – грамотою Ужгородської міської ради.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ЕГ відмічає як позитивну практику традиційно тісну співпрацю кафедри з роботодавцями щодо організації та реалізації освітнього процесу та до процесу оновлення ОП, активне залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Заслугує на увагу результативно функціонуюча система стимулювання розвитку викладацької майстерності та наукової активності викладачів закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» не враховує вимоги чинного Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. Рекомендації: переглянути Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» щодо його відповідності чинному законодавству.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників відповідає загальній меті ОП і дозволяє досягати запланованих результатів навчання; ОП чутлива до пропозицій роботодавців; науково-педагогічні працівники мають міжнародні стажування, сертифікати, які демонструють постійний професійний розвиток; для процесу навчання на ОП залучені професіонали-практики та представники роботодавців. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою цілком відповідає вимогам за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 й частково - за підкритерієм 6.5, що визначає рівень відповідності за критерієм 6 - «В».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підготовка фахівців здійснюється на базі факультету суспільних наук, розташованому на третьому поверсі. Наявний психологічний кабінет. У комп'ютерному класі 11 комп'ютерів, наявний переносний мультимедійний проектор. Доступ до Інтернет-мережі відкритий. На кафедрі психології 3 комп'ютера, ноутбук, принтери, відеокамери. Зі слів гаранта ОП (на зустрічі під час огляду МТБ), кафедра має тісний зв'язок із факультетом математики та цифрових технологій щодо організації проведення занять в комп'ютерних аудиторіях. В навчальній діяльності використовується ліцензований діагностичний продукт, зокрема пакет методик «Психологу для роботи» М. В. Лемака та В. Ю. Петрище. Для здійснення обрахунків досліджень здобувачі-магістранти можуть використовувати спеціальний пакет для соціальних наук SPSS (зі слів провідного інженера технічних засобів навчання). Досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання сприяють навчально-методичні комплекси та матеріали, розміщені на сайті закладу на сторінці Інфо-центру у вільному доступі за посиланнями <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35618>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35515>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35514>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35515>. Навчання on-line здійснюється на платформі дистанційного навчання Moodle з використанням, переважно, сервісів Google Meet, Zoom. Функціонує бібліотека, фонд якої включає наукову, періодичну літературу, рідкісні та цінні документи, електронні носії з записом, мережні локальні документи. Працює читальна зала, облаштовані місця для роботи з інформаційними ресурсами. На сторінках сайту ЗВО <http://surl.li/aiodc>, <http://surl.li/aiozc> висвітлено інформацію про гуртожитки та студмістечко. За свідченнями представників студентського самоврядування, стан гуртожитків задовільний, хоча й потребує удосконалення. Постійно здійснюються поточні ремонти. На території студмістечка провадиться ремонт доріг. Здобувачі мають можливість відвідувати 2 поліклініки, магазини, кафе, спортивно-оздоровчий комплекс, до складу якого входить понад 20 об'єктів: басейн, спортивні майданчики, криті спортивні зали, спортивні комплекси біля гуртожитків, університетська гірськолижна база «Плішка» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure/sportcomplex>). В приміщеннях гуртожитків функціонують бібліотеки, читальні зали з безкоштовним доступом до Wi-Fi. Фінансова звітність представлена для загалу на сторінці сайту Інфо-центр в рубриці «Нормативні документи» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>) у вкладці «Фінансова звітність, штатні розписи». За результатами опитування здобувачів ВО 94% респондентів вважають методичне забезпечення ОП достатнім; 86% задоволені матеріально-технічними ресурсами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35652>). Зауважень стосовно МТЗ у здобувачів та представників студентського самоврядування не було. Загалом матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Для реалізації освіти за ОП «Психологія» у здобувачів та викладачів є безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, який здійснюється шляхом використання пакета хмарних офісів Office 365, навчання в комп'ютерних класах. На сайті бібліотеки (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/26>) розміщено посилання на репозитарій, електронні ресурси УжНУ, ресурси локальні та вільного доступу; посилання на платформу для on-line навчання. Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до електронних баз даних наукової періодики Scopus і Web of Science (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/76/show>). Під час зустрічі з директором бібліотеки зазначено про електронний каталог, розміщений на сайті бібліотеки (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/public/ush/>). «Фонд періодичних видань» (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/76/show>) серед інших передбачає періодику психологічної тематики. Останні 5 років отримувались видання «Психолог. Класичний комплект», «Психология и соционика межличностных отношений», «Психология і суспільство». Представлений на сайті репозитарій УжНУ налічує понад 18 тис. електронних документів, з них близько двох тисяч – від факультету суспільних наук та 84 – від кафедри психології (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsrui/handle/lib/5257>). Здобувачі ВО безоплатно можуть замовити тематичний підбір літератури, скористатися онлайн-замовленням літератури, сервісними онлайн-послугами «Електронне замовлення документу», електронна доставка документів, «Міжбібліотечний абонемент», «Віртуальна бібліографічна довідка». Окрім того, надається безоплатна додаткова освітня послуга з редагування списків використаної літератури, допомога в створенні профілів в системах Orcid, Google Scholar, індексуванні статей, при оформленні бібліографічних описів, перевірка статей на плагіат. Головою студентського наукового товариства факультету суспільних наук Павлюк О. під час зустрічі з представниками студентського самоврядування зазначено про можливість для студентів здійснення наукової діяльності шляхом участі у наукових заходах, публікування власних робіт в університетських виданнях «Науковий вісник Ужгородського університету», двох кафедральних журналах. Під час фокус-груп з НПП, здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням було встановлено їх задоволеність інфраструктурою та інформаційними ресурсами університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання безпечності для життя та здоров'я здобувачів ВО регулюється Правилами внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>), Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134>), Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). У закладі функціонують відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), відділ охорони праці (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_of_lab_prot). Працівниками адміністративно-господарчої частини (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_ahch) проводяться обстеження технічного стану будівель і споруд, забезпеченості приладами опалення, контролюється рівень протипожежного захисту, забезпеченість первинними засобами пожежогасіння, технічна укріпленість, відповідність електромереж та електроустаткування вимогам норм і правил їх безпечної експлуатації. Територія університету освітлена, контролюється охороною. Приділяється увага виконанню екологічної програми: збір і вивіз побутових відходів, утилізація відпрацьованих люмінесцентних ламп згідно укладених угод. Організовані пункти харчування (буфети, їдальня, кафе) (<http://surl.li/aiqvbb>). Голова студентського профкому факультету суспільних наук Попович В. під час зустрічі наголосив, що гуртожитки оснащені камерами відеоспостереження та датчиками сигналізації для попередження пожежі. На запит студентів були відремонтовані апарати нагрівання води, відремонтовані дороги на під'їзді до гуртожитків. Інфраструктура закладу задовольняє потреби здобувачів у дозвілєвій та позанавчальній діяльності. Центром гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure>) проводяться культурно-масові та культурно-просвітницькі заходи (День знань, Тиждень студента, Тиждень студентської дружби тощо), студентські розважальні та інтелектуальні конкурси (Студентська осінь, Брейн-ринг, Битва інтелектів тощо). Волонтерат (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-volunteerism/about>), який є об'єднанням студентів, аспірантів, викладачів, співробітників та випускників, долучає здобувачів до волонтерської та благодійницької діяльності. Зі слів здобувачів ВО, міжособистісне спілкування на рівнях студент-викладач та студент-студент характеризується комфортністю, відсутні будь-які прояви насильства. Прояви негативних соціально-психологічних явищ (насильства, корупції, дискримінації тощо) здобувачі заперечують; про проблеми у сфері життєдіяльності, зокрема психічного здоров'я, не заявляють. Онлайн-спілкування з фокус-групами здобувачів та викладачів ОП «Психологія», а також онлайн-ознайомлення з матеріально-технічними ресурсами закладу, вивчення відомостей про самооцінювання та сторінок сайту закладу дають можливість зробити висновок про безпечне для життя та здоров'я освітнє середовище.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час фокус-групи зі здобувачами з'ясовано джерела отримання ними освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки: комунікація з деканом та деканатом, викладачами, кураторами груп, з органами студентського самоврядування (через старост або особисто); ресурси сайту закладу (розділ Інфо-центр); сторінка кафедри психології у Facebook (<http://surl.li/aivbr>). Зі слів здобувачів та академічного персоналу, найбільш вичерпну інформацію щодо організації освітнього процесу, позанавчальної та дозвілєвої діяльності студентів

надають куратори груп. Гарантом ОП були надані ЕГ документи кураторів груп: плани виховної роботи, звіти про виховну роботу, протоколи засідання кафедри, де затверджуються дані документи. Зі слів проректора з науково-педагогічної роботи Короля І. І., в закладі налагоджена тісна співпраця між адміністрацією та студентською первинною профспілковою організацією, студентською радою (як університету, так і факультету). Вирішуються питання соціально-побутового характеру, щодо умов проживання, щорічного стимулювання кращих студентів відповідно до рейтингу здобувачів ВО за поданням студентського самоврядування (надаються премії до Дня студента, Дня науки), організації дозвілєвої діяльності (День першокурсника, Студентська осінь, Міс першокурсника, Міс УжНУ, Міс факультету), інших соціальних активностей. Заступник голови студентського наукового товариства Кокіш-Мельник Є. повідомила про викладачів кафедри психології, які надають безкорисну психологічну підтримку здобувачам ВО, що потрапили в скрутне становище. Голова студентського наукового товариства ФСН Павлій О. повідомила про роботу відділу соціально-психологічної служби (<http://surl.li/ajabx>) та Центру кар'єри, який надає студентам інформаційну та консультативну підтримку в їх професійному становленні. У холі ректорату встановлена «Скринька довіри» (<http://surl.li/aiyak>). Працює юридичний відділ (<http://surl.li/ajabz>). На сторінці сайту ЗВО «Контакти та реквізити» (<http://surl.li/ajacc>) передбачена форма оберненого зв'язку. Під час фокус-групи з представниками студентського самоврядування головою студради факультету суспільних наук Клопотар К. було зазначено, що на засіданнях вченої ради факультету представники студентства, висловлюють пропозиції та побажання від імені студентів факультету. Раз на рік серед здобувачів проводиться опитування по темі корупції, щодо виявлення проблем в організації освітнього процесу, якості проведення дистанційного навчання. Усі пропозиції було враховано. Студенти, що перехворіли на Covid 19, отримують матеріальну допомогу. Вагітним надаються спеціальні бокси із засобами першої необхідності, молодим матерям вручаються подарунки на новий рік та 8 Березня. Представниками студпрофкому надається інформаційна підтримка пільговій категорії здобувачів. За результатами опитування (<http://surl.li/ajabs>, ппт. 4.10) 94 % здобувачів задоволені рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови вступу до закладу осіб з особливими освітніми потребами визначають Правила прийому до ПНПУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>). Дії осіб, відповідальних за забезпечення зручності та комфортності перебування в Університеті особам, що потребують допомоги, визначено Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Кафедрою психології реалізувався міжнародний проект «Допоможи іншому – стань приятелем!», направлений на соціальну інтеграцію дітей та молоді з обмеженими можливостями, до участі у якого були долучені здобувачі ОП «Психологія». В рамках проекту в одному із комп'ютерних класів факультету суспільних наук встановлено програму екранного доступу JAWS (Job Access With Speech), що надає можливість незрячим та слабозорим особам користуватися Інтернетом, працювати з електронними документами. Студенти беруть участь у Міжнародній програмі «Спільна ініціатива з покращення якості життя дітей з онкозахворюваннями на Закарпатті, в Кошицькому та Пряшівському краї» 2019-2021 р.р. в рамках Програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна. Зі слів гаранта ОП, в корпусі є ліфт, яким особи з особливими потребами можуть користуватися, на вході – пандус, кнопка виклику. Дана інформація зазначена у Відомостях про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/19638>). Заклад має висновок щодо вимог доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та відповідності до чинних вимог (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/36797>). Гарантом зазначено, що на даний час на ОП «Психологія» особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У закладі існує чітка і зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій. Процедури регулюються низкою локальних нормативних актів: Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>); Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>); Антикорупційною програмою ДВНЗ «УжНУ» на 2020 рік (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22895>). Створено Комісію з врегулювання конфліктних ситуацій. Вирішення спірних питань у галузі академічної доброчесності здійснюється Комісією з питань академічної доброчесності та етики Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», яка діє відповідно до Положення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). За результатами онлайн-зустрічей зі здобувачами на даній ОП та представниками студентського самоврядування ЕГ було встановлено, що загалом вони обізнані з процедурами вирішення конфліктних ситуацій, визначеними чинними нормативними документами закладу. Під час фокус-групи голова студради факультету суспільних наук Клопотар К. окреслила процедуру розв'язання конфліктної ситуації, з якою представники студентського самоврядування знайомлять студентів-першокурсників. Було зазначено, що конфліктних ситуацій, які б вирішувались за процедурою, на ОП не було. Все обговорюється на рівні студент-викладач. Магістранти на зустрічі повідомили, що мають змогу звернутися за

допомогою безпосередньо до викладачів або кураторів, скористатися «Скринькою довіри» (<http://surl.li/aiyak>) або заповнити форму оберненого зв'язку на сторінці сайту ЗВО «Контакти та реквізити» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/general_pages/contacts). Під час фокус-груп здобувачі ВО та представники студентського самоврядування заперечили випадки сексуальних домагань, дискримінації, корупції тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У закладі створено безпечне для життя, навчальної та дозвілєвої діяльності освітнє середовище, комфортна міжособистісна взаємодія. Матеріально-технічні ресурси в УжНУ в основному є достатніми для забезпечення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі та викладачі ОП «Психологія» мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Здобувачі обізнані з процедурами вирішення конфліктних ситуацій, задоволені широкою освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, яку можуть отримати в закладі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На сайті кафедри не відображено інформацію про матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу. Рекомендації: Представити на сайті кафедри описово та ілюстровано дані про матеріально-технічні ресурси забезпечення освітнього процесу. Сайт бібліотеки містить покликання, які не мають змістового наповнення. Рекомендації: забезпечити інформацією вкладки «Замовити консультацію з набуття інформаційних компетентностей» (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/54>), «Електронні ресурси вільного доступу» (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/77>), «Інтернет-посилання» (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/78>). Використання мультимедійного обладнання здійснюється переважно під час відкритих лекцій через його недостатність. Рекомендації: збільшити кількість мультимедійних проекторів, забезпечити їх стаціонарність задля уникнення обмеженості у застосуванні під час провадження освітньої діяльності. Опитування здобувачів ВО не передбачає виявлення їхніх потреб, інтересів та задоволеності освітнім середовищем закладу. Рекомендації: Забезпечити моніторинг потреб, інтересів та задоволеності здобувачів ВО освітнім середовищем закладу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на сильні сторони й позитивні практики в освітній діяльності за ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня освіти, ЕГ відзначає її відповідність Критерію 7. Виявлені недоліки можуть бути виправленими, не є суттєвими і не впливають на якість реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються такими документами: Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» <https://bit.ly/3AbHeuH>; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» <https://bit.ly/3Dj7bKU>. В ДВНЗ «УжНУ» функціонує Відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу <https://bit.ly/3DheORR>. На сторінці Відділу можна ознайомитись з результатами опитування здобувачів вищої освіти, зокрема опитування «Дистанційне навчання очима студентів» <https://bit.ly/2ZS2zg7>, результатами опитування в рамках Проєкту «Ініціатива академічної доброчесності» (2020-2021) <https://bit.ly/2ZXUDdj>. На сторінці також є посилання на Проєкт ОПП 053 «Психологія» (2021) <https://bit.ly/3oFyomW> та форму для пропозицій та зауважень до проєкту ОПП «Психологія». Відділ періодично (два рази на рік - зимова та весняна сесії) здійснює моніторинг якості освіти <https://bit.ly/3oE7nQV> (на сайті є інформація з 2012 по 2021 рік). Участь у моніторингу якості освіти за ОПП «Психологія» також бере Факультет суспільних наук та кафедра психології. На сторінці кафедри розміщені результати опитування здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня освіти (в опитуванні взяли участь 35 осіб) <https://bit.ly/3DjaRfG>. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ підтвердили свою участь у опитуванні. Позитивною практикою

є розроблене у ВНЗ опитування роботодавців, результати якого також розміщені на сторінці кафедри психології <https://bit.ly/2Yoogwt>. До опитування були залучені представники Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги; Комунального некомерційного Підприємства «Обласна Дитяча Лікарня» Закарпатської Обласної Ради (Неврологічне відділення); Головного управління Державної міграційної служби України в Закарпатській області; Комунального закладу «Ужгородський музичний фаховий коледж імені Д. Є. Задора» Закарпатської обласної ради; Чорногівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів; Головного управління Національної поліції в Закарпатській області. В опитуванні представники роботодавців залишили рекомендації, спрямовані на покращення ОПП: “надавати більше практичних знань; розвивати гнучкість мислення, “новий” погляд на ситуацію; здійснювати профілактику професійного вигорання, ставити перспективні цілі для саморозвитку; підвищення потенціалу внутрішньої активності особистості, стійкості до стресу”. Ці рекомендації знайшли своє відображення в оновленій ОП 2021 року - були уточнені ПРН, а саме: додали ПР14, ПР15, ПР16, ПР17. Також ОП 2021 була доповнена обов'язковою компонентою ОК5 та вибіркоковими компонентами ВБ1.1, ВБ1.1.1, ВБ1.1.2, ВБ1.2, ВБ1.4, ВБ1.4.1, ВБ1.4.2. (для порівняння ОП 2020 р. <https://bit.ly/3uPYrIR> та ОП 2021 р. <https://bit.ly/3uGagWr>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На зустрічі з ЕГ здобувачі 2 року навчання підтвердили, що були залучені до процесу перегляду ОП та обговорення процедур, які забезпечують покращення якості ОП. Як вже було відмічено в Критерії 8.1, здобувачі мали можливість дати зворотній зв'язок щодо змістового наповнення ОП “Психологія” в опитуванні <https://bit.ly/3DjaRfG>. Так, 77% опитаних здобувачів задоволені рівнем соціальних навичок (soft skills), які вони здобувають упродовж навчання; 94% здобувачів задоволені змістом (набором навчальних дисциплін) ОПП. На питання “які компоненти (навчальні дисципліни) варто вилучити із ОПП” - 77% відповіли, що “не потрібно нічого вилучати”, 11% запропонували залишити лише практичні дисципліни, 9% - вилучити іноземну мову, 3% - переддипломну практику. На питання “чи мають здобувачі можливість реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін в межах ОПП” 68% респондентів відповіли “так, бо існує можливість часткового вибору дисциплін”, 30% відповіли “так, бо існує можливість широкого вибору дисциплін”, 2% було “важко відповісти”. Важливим в контексті оновлення ОП було питання стосовно обсягу практичної підготовки здобувачів. На це питання здобувачі відповіли таким чином: 83% - практичної підготовки достатньо; 13% - практичної підготовки замало; 4% - важко відповісти. Результати опитування студентів були обговорені на засіданні Робочої групи (протокол №3, від 21.01.2021р.). Гарант ОПП надала ЕГ для прикладу зразки заповнених опитувальників <https://bit.ly/3Fsdz4q>. У Відомостях СО було зазначено, що до складу робочої групи увійшли здобувачі, які навчаються за даною ОПП. Підтвердження участі у засіданні Робочої групи (23.06.2021 р.) здобувачів першого року навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» Надія Лало та Наталія Бецанич - за посиланням <https://bit.ly/3uPwouX>. Варто відмітити, що розробники програми дійсно враховують пропозиції здобувачів, зокрема в частині практичної підготовки: була розширена база переддипломної практики.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Підтвердження участі роботодавців у засіданні Робочої групи (протокол №4 від 23.06.2021 р.) є на сайті Медіацентру <https://bit.ly/3uPwouX>, зокрема, участі Михайла Рака, заступника начальника Головного управління – начальника управління з питань громадянства, паспортизації, реєстрації та еміграції ГУДМС у Закарпатській області. Ведеться постійне залучення роботодавців до освітнього процесу. Зокрема, варто відмітити захід <https://bit.ly/3Fo4gT2>, який відбувся на базі Комунального некомерційного підприємства «Закарпатський обласний медичний центр психічного здоров'я та медицини залежностей» Закарпатської обласної ради. Зустрілись студенти-магістри та викладачі кафедри із керівництвом центру – директором закладу, лікарем вищої категорії, кандидатом медичних наук, заслуженим лікарем України Василем Кручаницею та психологінею центру, кандидатом психологічних наук Славою Глаголич. Обговорювались питання стосовно вимог до сучасного фахівця психологічного профілю та можливостей професійного розвитку і працевлаштування. 24.02.2021 р. <https://bit.ly/3oEhSmV> відбулась онлайн-зустріч студентів бакалаврату та магістратури спеціальності «Психологія» з суддею Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області Оксаною Світлик. Обговорювались засади організації судової влади, система судоустрою України, процедура судочинства, професійні вимоги, які визначені законодавством до претендентів на посаду судді. Говорили також про психологічні особливості судового розгляду кримінальних проваджень, нюанси допиту обвинуваченого, свідків, зокрема й неповнолітніх чи малолітніх, тощо. 17.03.2021 р. була організована онлайн-зустріч студентів-психологів з начальником Центру пробації у Закарпатській області, полковником внутрішньої служби Віталієм Муралем <https://bit.ly/3BivwQo>. Гість ознайомив студентів із питаннями, що таке пробація, з метою діяльності органів пробації, досудовою, наглядовою та пенітенціарною пробацією. Наголосив про переваги пробації. Обговорили також особливості роботи психолога в установі та роль психологічних знань у цій сфері. Спілкувалися щодо подальшої співпраці й можливості проходження практики студентами на базі Центру пробації, проведення досліджень студентами під час написання магістерських робіт, про вакансії та можливості працевлаштування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Позитивною практикою ДВНЗ “УжНУ” є створення Центру кар'єри <https://bit.ly/3mVECBI>, який було започатковано за організаційної та інформаційної підтримки Закарпатської обласної служби зайнятості, обласної влади, громадських активістів. Центр покликаний спрямовувати майбутніх фахівців до активного пошуку роботи, надавати допомогу у працевлаштуванні, в реалізації власних проєктів. Серед проєктів Центру є «Кадровий StartUp», створений для формування бази даних резюме студентів і випускників УжНУ; «Історії успіху» - презентації та майстер-класи успішних підприємців, бізнесменів, інноваторів, активних та креативних людей; «Форум кар'єри», де представлені презентації роботодавців та можливості працевлаштування, проходження інтерв'ю для студентів і випускників. В ДВНЗ “УжНУ” також функціонує Міжнародна асоціація випускників УжНУ <https://bit.ly/3mz92nM> як неприбуткова громадська організація, створена з ініціативи групи випускників за підтримки Вченої ради університету. Серед основних задач асоціації - пошук контактів з випускниками, які реалізували себе у науці, бізнесі, політиці. Робоча група ОП “Психологія” також моніторить інформацію щодо кар'єрного шляху своїх випускників. Для прикладу, під час святкування Всеукраїнського дня психолога була проведена 22.04.2021 р. онлайн-зустріч із випускниками ОПП - практикуючою психологинею Сідун-Сович Діаною, психологинею неврологічного відділення обласної дитячої лікарні Лакатош Ксенією та психологинею музичного фахового коледжу ім. Д. Задорою Папп Еніке <https://bit.ly/3uKQ6X6>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП за допомогою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Це регулюється Статутом ДВНЗ “УжНУ” <https://bit.ly/3iEiuoQ>, Положенням про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3AgzAiJ>, Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://bit.ly/3FpneZ9>, Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм <https://bit.ly/3AbNeuH>. Аби вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП, її діяльності для її реалізації, ЗВО проводить моніторинг задоволеності здобувачів, випускників, роботодавців та НПП <https://bit.ly/2ZS2zg7>, <https://bit.ly/2ZXUDdj>, <https://bit.ly/2Yoorwt>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Як вже було зазначено у Відомостях СО, освітньо-професійна програма «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В ДВНЗ “УжНУ” культура якості регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3AgzAiJ>, Положенням про моніторинг якості освітнього процесу <https://bit.ly/3FpneZ9>, Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм <https://bit.ly/3AbNeuH>, Положенням про академічну доброчесність <https://bit.ly/3DipXlA>, Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти <https://bit.ly/3mqkK4e>, Етичним кодексом <https://bit.ly/3FyUtJU>, Положенням про комісію з питань академічної доброчесності та етики <https://bit.ly/3VmYE8U>. На засіданні Вченої ради факультету суспільних наук <https://bit.ly/3lguGxO> (Витяг з протоколу №2 від 30 вересня 2020 р.) були ухвалені рекомендації щодо допуску кваліфікаційних робіт до захисту ДЕК (визначена шкала рівня унікальності роботи).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивною практикою ДВНЗ “УжНУ” є створення Центру кар'єри, за допомогою якого майбутні фахівці стимулюються до активного пошуку роботи, отримують допомогу у працевлаштуванні, в реалізації власних проєктів. До сильних сторін також можна віднести систематичну співпрацю між ДВНЗ “УжНУ” та роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендуємо передбачити моніторинг кар'єрного успіху випусників ОПП «Психологія».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО чітко дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу і перегляду ОП, які є задокументовані. Моніторинг у ДВНЗ «УжНУ» поділяється на різні рівні, що є доцільним для об'єктивного рішення і завчасного реагування на недоліки. В ДВНЗ «УжНУ» сформована культура якості, яка сприяє розвитку освітньої діяльності, оскільки її дотримуються всі учасники освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Ужгородському національному університеті визначені чіткі та зрозумілі правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Дані документи акумульовано на сторінці сайту <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>. У вільному доступі з ними може ознайомитись кожен бажаючий. Навігація по сайту є зручною. Під час зустрічі зі здобувачами на ОП ними було зазначено про доступність документів та інформації, що регулює їх права та обов'язки як учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми розміщено на сторінці сайту <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/32775>. Надана за цим же посиланням форма для пропозицій та зауважень до проекту освітньої програми передбачає електронну адресу kaf-psychology@uzhnu.edu.ua для висловлення своїх думок усіма стейкхолдерами. Під час зустрічі з роботодавцями з'ясовано, що проект оприлюднено вчасно, відповідно до вимог. Пропозиції стейкхолдерів враховуються під час перегляду освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068> представлений реєстр освітніх програм, що діють у закладі, та їх редакцій зі змінами. На дане посилання є покликання у декількох вкладках: «Абітурієнту», «Студенту». Також освітню програму можна знайти на сторінці «Інфо-центр: навчальна частина: освітні програми: освітній ступінь «МАГІСТР» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15072>) та за адресою <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35512> в рубриках «Освітньо-професійна програма» та «Атестація випусників». На сторінці сайту факультету суспільних наук (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/84>) у відкритому доступі розміщено постійний розклад занять для студентів денної та заочної форм навчання. Сторінка сайту кафедри психології (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35511>) в рубриці «МАГІСТР» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35512>) має посилання на освітню програму та рецензії до неї, навчальний план за ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня ВО, затверджені 01.07.2021 р. деканом факультету робочі програми навчальних дисциплін обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів та програми практики (як педагогічної, так і переддипломної) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35515>), методичні вказівки щодо проходження практики, анотації вибіркових дисциплін, що впроваджуються в 2021/2022 н. р. Вкладка «Опитування здобувачів та роботодавців» (<http://surl.li/aiycz>) містить звіти за результатами опитування роботодавців та здобувачів-магістрів на ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня ВО, опитувальник для здобувачів та анкету для роботодавців. На сторінці сайту кафедри психології (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35511>) в рубриці «МАГІСТР» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35512>) у вкладці «Освітньо-професійна програма, навчальний план» надано покликання на програму дистанційної роботи під час акредитаційної експертизи даної ОП. Інформація про проведення відкритої он-лайн зустрічі з ЕГ оприлюднена на сайті факультету суспільних наук

вчасно, проте було надано невірне посилання, що завадило переважній більшості охочих відвідати захід. Новина про оголошення додаткової відкритої зустрічі з експертами та посилання для участі в ній було розміщене по факту виявлення помилки на сайті факультету в рубриці «Анонси подій» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/1706.htm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО дотримано вимоги щодо прозорості та публічності діяльності. У вільному доступі на сторінках сайту наведено документи, які визначають чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. З метою отримання зауважень та пропозицій з боку зацікавлених сторін на сайті оприлюднено проєкт ОП та викладено коректну, зрозумілу й достовірну інформацію про неї, її цілі, програмні результати, освітні компоненти. Зацікавлені сторони (стейкхолдери) після оприлюднення проєкту освітньої програми на офіційному сайті мають можливість унести зауваження та пропозиції до освітньої програми шляхом електронного листування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Некоректне представлення інформації для відкритого загалу під час акредитаційного процесу. Рекомендації: Реалізувати управлінську функцію регулювання шляхом корекції діяльності служб щодо здійснення інформаційного забезпечення акредитаційного процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація, що стосується реалізації ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, є відкритою, доступною, чіткою та повною, вчасно оприлюднюється на сайті ЗВО. ОП та освітня діяльність за нею відповідають критерію 9 з недоліками, які не є критичними й оперативно виправляються.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Програма дистанційної роботи експертної групи зазнала змін у зв'язку з тим, що на сайті ЗВО під оголошенням про Відкриту зустріч (27.09.2021) було помилково розміщене Веб-посилання другого дня. ЕГ створила новий лінк Відкритої зустрічі на другий день дистанційної роботи (28.09.2021) та внесла зміни в Програму. Новий лінк та уточнена Програма були розміщені на сайті ЗВО.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Розширений опис підкритерія 1.3.pdf</i>	GB9plIKeS3S7VFOIFV6HkaByros1Ea2nQ5da1qOOMpk=
Додаток	<i>Програма дистанційної роботи експертної групи ДВНЗ УжНУ - уточнена.pdf</i>	bGCVywAaAVcuNJkxv9gA78AxBU6MvboEpk9MNGkxDQQ=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Аврамченко Світлана Михайлівна

Члени експертної групи

Клименко Юлія Олександрівна

Ветрова Наталія Володимирівна